

Teoria de la Literatura I

(Grup 3)

1r curs

Departament de Filologia Espanyola,
Lingüística General i Teoria de la
Literatura

Prof. Dr. Francisco Chico Rico
© 2011

Tema 6

LA LITERATURA COMPARADA I LA TRADUCTOLOGIA LITERÀRIA



Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

La literatura comparada I

La literatura comparada constitueix una **perspectiva internacional o supranacional** en l'estudi de la literatura. De fet, pot ser entesa com

certa tendència o branca de la investigació literària que s'ocupa de l'estudi sistemàtic de conjunts supranacionals.

(Claudio Guillén, *Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la Literatura Comparada*, Barcelona, Crítica, 1985, pàg. 13-14).



La literatura comparada II

Anteriorment, Henry H. H. Remak, al 1961, va declarar fins i tot que la literatura comparada

és l'estudi de la literatura més enllà de les fronteres d'un país particular i l'estudi de les relacions entre la literatura i altres àrees de coneixement o d'opinió, com les arts (per exemple, pintura, escultura, arquitectura, música), la filosofia, la història, les ciències socials (per exemple, política, economia, sociologia), les ciències naturals, la religió, etc. En resum, és la comparació d'una literatura amb una altra o altres i la comparació de la literatura amb altres àmbits de l'expressió humana.

(Henry H. H. Remak, «La Literatura Comparada: definición y función», en María J. Vega Ramos i Neus Carbonell, *La Literatura Comparada. Principios y métodos*, Madrid, Gredos, 1998, pàg. 89-99, pàg. 89).



La literatura comparada III

La literatura comparada manifesta tenir el **mateix objecte d'estudi** que la teoria de la literatura: els problemes generals de la construcció de l'obra literària i de la seua comunicació —o les invariants de la literatura—.

Teoria de la literatura i literatura comparada vénen a confluïr en **interessos comuns** i en una **relació de mutu enriquiment**, a causa de la seua comuna visió omnicomprendensiva i universalista de la literatura.

La literatura comparada IV

Només mitjançant aquesta aproximació global a la literatura, i amb l'ajuda de la literatura comparada, pot configurar-se una teoria de la literatura sòlidament fonamentada.

I només d'una teoria de la literatura sòlidament fonamentada pot obtenir la literatura comparada els millors mètodes d'anàlisi per a l'exercici de l'activitat comparatista.

Teoria ↔ Literatura comparada



La literatura comparada V

FILOLOGÍA					
CIÈNCIA DEL LENGUATGE			CIÈNCIA DE LA LITERATURA		
<i>Lingüística descriptiva</i>	<i>Lingüística aplicada</i>	<i>Lingüística històrica</i>	<i>Teoria- Crítica literària</i>	<i>Literatura comparada</i>	<i>Història literària</i>

La literatura comparada VI

Per a concloure amb paraules de Darío Villanueva,

la literatura comparada [...] aporta [...] una prova de contrast imprescindible, en multiplicar la seqüència de la història en diferents àmbits lingüístics, que queden així simultaniejats. El que la literatura comparada en últim terme ve a aportar és la ratificació de les conclusions que les altres tres branques de la ciència literària ens proporcionen. La teoria de la literatura es consolida quan les seues propostes d'invariants o lleis generals s'objectiven en literatures de diverses llengües i de diferents cultures o tradicions. La història literària d'un determinat país, d'una determinada nació o d'una determinada llengua, cobra el seu autèntic perfil de ressonància quan la posem en relació amb altres literatures de llengües distintes, i el mateix ocorre amb la crítica literària, que no pot afinar els seus instruments d'anàlisi si no compta el crític amb un panorama d'amplitud que només la literatura comparada li pot servir.

(Darío Villanueva, «Literatura Comparada y Teoría de la Literatura», en Darío Villanueva (coord.), *Curso de Teoría de la Literatura*, Madrid, Taurus, 1994, pàg. 99-127, pàg. 124).

Teoria de la literatura i traductologia

La teoria de la literatura ha de mantenir relacions amb la traductologia, entesa com a teoria de la traducció, tenint en compte que l'objecte d'estudi d'aquesta —el fenomen de la traducció— pot contribuir a un millor coneixement tant del text literari com del fet literari.

Teoria ↔ Traductologia

Bibliografia recomanada

- AGUIAR E SILVA, Vítor M. de, *Teoría de la Literatura*, Madrid, Gredos, 1979 (1968), pàg. 11-42.
- ALBALADEJO MAYORDOMO, Tomás, «Aspectos pragmáticos y semánticos de la traducción del texto literario», en *KOINÉ. Annali della Scuola Superiore per Interpreti e Traduttori "San Pellegrino"*, II, 1-2, 1992, pàg. 179-200.
- GUILLÉN, Claudio, *Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la Literatura Comparada*, Barcelona, Crítica, 1985.
- TORRE SERRANO, Esteban «Literatura General y Comparada», en José A. Hernández Guerrero (coord.), *Manual de Teoría de la Literatura*, Sevilla, Algaida, 1996, pàg. 139-154.
- VEGA RAMOS, María J. i CARBONELL, Neus, *La Literatura Comparada. Principios y métodos*, Madrid, Gredos, 1998.
- VILLANUEVA, Darío, «Literatura Comparada y Teoría de la Literatura», en Darío Villanueva (coord.), *Curso de Teoría de la Literatura*, Madrid, Taurus, 1994, pàg. 99-127, pàg. 99-110.